

ARENDSOSAKU PROJEKTIPLAANI KOOSTAMISE JUHEND

SISSEJUHATAVAD LÄHTEKOHAD ARENDUSOSAKU PROJEKTIPLAANI ETTEVALMISTAMISEKS

NB! ENNE PROJEKTIPLAANI KOOSTAMIST SOOVITAME:

- käesolev juhend hoolikalt läbi lugeda
- küsimuste korral pöörduda EASi poole

MIS ON PROJEKTIPLAAN?

Projektiplaani on dokument, mis hõlmab kõiki olulisi arendusosaku projekti aspekte. Projektiplaani funktsioon on aidata läbi mõelda ning arusaadavalt sõnastada arendusosaku projekti eesmärk, tegevuskava, eelarve, meeskond, oodatav tulem ja rakendamise kava. Vali oma projektiplaani jaoks sulle sobiv ülesehitus, mudel või süsteem, st. kõigi punktide kirjeldamine projektiplaanis ei ole kohustuslik. Projektiplaani koostamisel on oluline lähtuda „Innovatsiooni- ja arendusosaku toetuse andmise tingimused ja kord“ määruses kajastatud arendusosaku hindamiskriteeriumitest.

Arendusosaku taotluse hindamiskriteeriumid on järgmised:

- 1) projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele
- 2) projekti meeskonna pädevus ja võimekus viia ellu projekt ja projekti jätkutegevused
- 3) projekti kvaliteet

SOOVITUSED

- Praktika on näidanud, et projektiplaani koostamine on oluline osa projekti ellu viimisel ning jõukohane igale ettevõtjale.
- Püüa materjal esitada ülevaatlikult. Esita kasutatud lühendite loetelu. Vajadusel kasuta selgitavaid allmärkusi ja viiteid.
- Projektiplaani mahukus ei anna hindamisel lisapunkte. Plaan olgu pigem lühike, kuid selge ja konkreetne. Soovituslik maksimaalne pikkus on 10 lehekülge.

ARENDSOSAKU PROJEKTIPLAAN

ÜLDINFO

Ettevõtte kontaktid: nimi, aadress, telefon, veebileht. Ettevõtte lühikirjeldus.

PROJEKTI PROBLEEMIPÜSTITUS

Keskendu äriolulistele probleemidele – milline on see takistus või väljakutse ettevõtte, toote või teenuse arengu ees, mida arendusosaku projektiga lahendada püütakse?

PROJEKTI EESMÄRK

Kirjelda paari lausega, mis saab projekti tulemusel valmis? Mis on projekti eesmärk? (sõnasta eesmärk lühidalt, arusaadavalt ja mõõdetavalt)

ÄRIMUDEL

Keskendu **käesoleva** arendusprojektiga seonduvale ärimudelile. Ärimudeli peatüki lõpus kirjelda lühidalt ka ettevõtte üldist ärimudelit.

- Kirjelda lühidalt ja kokkuvõtlikult arendusideed, sellega seotud tehnoloogiat ja ärimudelit.

- Kirjelda oma ärimudelile konteksti andmiseks üldiselt kogu antud ärivaldkonda, tööstusharu, sektorit ja konkreetset äri tüüpi (teenus, tootmine jne?).
  - Vajadusel kasuta illustreerivaid diagramme ja jooniseid.
  - Kirjelda turu olukorda ja selgita, kuidas ettevõtte arendusprojektiga neis tingimustes tulu teenib.
- Loetle ja kirjelda, millised on ettevõtte olemasolevad ja vajaminevad võtmekompetentsid.
- Kirjelda, millised ressursid on ettevõtte käsutuses projekti ja selle tulemuste ellu viimiseks.
- Kirjelda projekti seost ettevõtte senise tegevusalaga.
- Kirjelda projekti seost ettevõtte pikaajaliste plaanidega.
- Prognoosi tootearenduse tulemusel tekkivast uuest tootest müügitulu lähema paari aasta vaates.
- Kirjelda ettevõtte ärimudelit juhul kui see erineb projekti ärimudelist.

PROJEKTI TAUST, TEGUTSEMISVALDKONNA KIRJELDUS .

Valdkonna hetkeolukorra ja tehnoloogilise taseme (ing.k. *state of the art*) kirjeldus lihtsas keeles. Selgitus selle kohta, kus paikneb projekti objekt (tulevane toode/teenus) sellel maastikul, konkureerivate toodete/teenuste ja tehnoloogiate suhtes, ja mida selle toote/teenuse arendamine annab juurde selle valdkonna teadmiste kogumile. Mille poolest sinu toode eristub olemasolevatest ehk milles seisneb sinu toote/teenuse erilisus ja konkurentsieelis

Põhilised tegutsejad sellel maastikul (maailmas, regioonis ja Eestis eraldi). Nende tugevad ja nõrgad küljed. Konkureerivad ja asendustooted.

PROJEKTI LÄHTEÜLESANNE

Milline lähteülesanne tuleb seada projektimeeskonnale/partneritele, et ülaltoodud eesmärk saavutada? Milliseid projektülesanded tuleb lahendada, et projekti loodetav tulemus valmis saada. Kirjelda iga ülesanne piisava detailsusega lahti, et ülesande teostaja saaks aru selle sisust ja kontrollija oskaks hinnata tulemust.

PROJEKTI TEGEVUSKAVA

Kirjuta eelnimetatud ülesannete kaupa lahti eesmärgini jõudmiseks vajalikud tegevused: 1, 2, 3 ... jne. Iga tegevuse kohta kirjelda: mida, milleks, kuidas (sh uurimine, analüüs jne), millal ja kes teeb? Miks valisite just antud teenusepakkuja? Millised projekti teostamiseks vajalikud kokkulepped (pakkumised, lepingud) on teenuste osutajatega sõlmitud? Esita ülevaatlilik tegevuste ajakava ning projekti oodatavad mõõdetavad tulemused. Kokkuvõttes peab tegevuskava olema piisavalt detailne, st mida põhjalikum seda usaldusväärsem, kuid ei tohi olla nii killustatud, et kaob ära ülevaatlikkus.

PROJEKTI MEESKOND

Loetle projekti ettevõttepoolsed võtmeisikud, teenusepakkuja poolsed tööd teostavad isikud, muud olulised partnerid ja tarnijad.

Iga nimetatud isiku kohta kirjelda juurde teadmised ja akadeemilised kompetentsid ning töökogemus, mis on vajalik projekti tegevuste teostamiseks. Põhjenda lühidalt projektrühma komplekteerimist, st miks just need isikud on projektrühma valitud.

Kirjelda võtmeisikute motivatsiooni projektis osaleda. Taotlusele tuleb lisada võtmeisikute CVd.

PROJEKTI KULUDE EELARVE

Projekti kulude eelarve kirjeldab kavandatava arendustegevuse investeeringut käesoleva projekti jooksul. Eelarvest peab selguma mida, kui palju, millise hinnaga, kellelt, miks (tarnija valiku põhjus) eeldatavalt kavatakse osta. Ostuteenuste puhul tuleb ära näidata teenuse kogumaksumus, tundide arv, tunnihind ning kirjeldada teenuse sisu ja vajadust. Kui projekt sisaldab materjalikulu, siis tuleb täpne materjalide nimekiri, maksumus välja tuua.

PROJEKTI FINANTSEERIMISE PLAAN

Kirjelda kust või kellelt, millal ja kui palju raha tuleb konkreetse projekti eelarvestatud kulude finantseerimiseks. Lisa vajalikud tõendusdokumendid.

EASi poolt aktsepteeritud finantseerimisallikateks arendusosakule on:

- 1.1. taotleja bilansilised likviidsed varad taotluse esitamisel (esitatud eelmise perioodi bilanss);
- 1.2. taotleja tulevaste perioodide müügitulud ja subsiidiumid (sh toetused), mida taotleja saab olemasolevat majandustegevust häirimata investeerida kavandatud projekti;
- 1.3. äriühingu omakapitali emissioonid;
- 1.4. võõrkapitali kaasamine laenude või võlakirjade emiteerimise näol;

Kirjelda, millistest finantseerimisallikatest on plaanis katta jätkutegevuste kulud.

PROJEKTI OODATAV TULEM JA SELLE RAKENDAMINE

Millised on projekti arenduse olulisemad verstapostid? Mis on projekti lõpptulem? Kuidas hinnata, kas ja kui hästi saavutati projektiga seatud eesmärgid? Millised on vastavad mõõdikud? Hinnake, kui suur on risk, et projekti tulemused ei vasta ootustele? Millised on ettevõtte edasised sammud ootustele mitte vastavate tulemuste korral?

Kuidas rakendatakse arendusprojektiga saavutatud tulemusi edaspidi, millised on jätkutegevused, kas ja kuhu projektiga edasi liigutakse? Koosta kava projekti tulemuste rakendamiseks tulevikus.

PROJEKTI MÕJU

1. Kirjelda, milline on projekti tulemi kommertsialiseerimisest või kasutamisest saadav võimalik majanduslik mõju erinevate huvigruppide (sh: ostjad, lõpptarbijad, hankijad, kommertsialiseerija töötajad ja omanikud, avalikkus sh riik või kohalik omavalitsus, strateegilised liidud jne.) löikes? Tekkivad mõjud tuleb kirjeldada võimalikult arusaadavalt. Mõjudena saab välja tuua: käive, ekspordikäive, tootlikkuse kasv, loodavad töökohad Eestis, konkurentsivõime suurenemine, teadus- ja arendustegevuse investeringute kasv, koostöö tihendamine erinevate osapooltega, mõju keskkonnale vms.
2. Samuti kajastada projekti mõjud toetusmeetme eesmärkide saavutamisse (projekti mõju ettevõtte tehnoloogiaalase teadlikkuse ja oskuste kasvule äritegevuse arendamisel; mõju ettevõtte intellektuaalomandi kaitse alasele teadlikkusele ja võimekusele; mõju inseneritehniliste lahenduste kasutamiseks uute toodete, teenuste ja tehnoloogiate arendamiseks; Mõju ettevõtte standardiseerimise ja sertifitseerimise alasele teadlikkuse ja võimekuse kasvule jne).

PROJEKTI RISKIANALÜÜS

Kirjelda olulisemaid projektiga seotud riskifaktoreid (lisaks tehnoloogilistele riskidele (oht, mis tuleneb kavandatud tehnoloogiliste protsesside ja tulemuste määramatusest) ka majanduslikke, finantsilisi, personali ja turuga seotud riske), nende esinemise tõenäosust, riskide vältimiseks võimalikke ennetavaid meetmeid, riskide realiseerumisel võimalikke korrigeerivaid meetmeid ning mõju projekti eesmärkidele ja projekti osapooltele.

Liigita riskid kahte rühma:

- 1) projekti protsessipõhised riskid - tulenevad projekti protsessist (tähtajad, eelarve, jne);
- 2) projekti tulemuspõhised riskid - ohustavad projekti käigus püstitatud ülesannete oodatud tulemuste kvaliteeti või usaldusväarsust

Järgnevalt võimalikud lisainformatsioon, mis võivad projektiplaanis sisalduda

*PROJEKTI EDUTEGURID

Kirjelda projekti edutegureid ehk projekti tulemuslikkust positiivselt mõjutavaid eeltingimusi. Näiteks võivad projekti edutegurid tuleneda organisatsiooni ja selle töökorralduslike protsesside kõrgel tasemel ülesehitusest, väga heal tasemel materiaalsete-, personali- või finantsressursside olemasolust (sh ka sotsiaalne kapital: tutvused vms), projektrühma erialalistest kompetentsidest (sh kogemus), juhtimisstiilist, kommunikatsioonist, projektrühma eelnevast koostöökogemusest või kõrgest motiveeritusest, immateriaalsest põhivarast jne

*PROJEKTI SWOT ANALÜÜS

Kokkuvõtlik ja lühike projekti SWOT analüüs, st hinnake, millised on projekti sisemised (st projektrühma) tugevused ja nõrkused ning millised on projekti teostamisel väliskeskkonnast tulenevad võimalused ja ohud, mis võivad mõjutada projekti eesmärkide saavutamist ja selle tulemi kvaliteeti.

*PROJEKTI KVALITEET

Kirjelda projekti olulisemaid kvaliteedikriteeriume ning -määrasid. Kirjelda, kuidas hindate projekti protsesside (projekti tegevused, ülesanded) kvaliteeti (näiteks mõõdetakse ülesannete tähtajalist täitmist, vms) ja protsessi tulemite kvaliteeti (näiteks, kuivõrd hästi (kvaliteetselt) on lähteülesandes püstitatud ülesanded täidetud).

Kvaliteedi hindamine muutub eriti oluliseks siis, kui projekti käigus püstitatud erinevate ülesannete lahendamist (uuring, erialaline töö, teenus) ostetakse sisse, st tekib otsene vajadus nende sisseostetavate teenuste tulemuspõhiseks kvaliteedi kontrollimiseks. Kas saadi seda, mida sooviti? Määra mõõdikud, mille alusel hinnatakse tegevuste tulemuslikkust.

*VABA MIKROFON

Lisa siia projektiga seonduv oluline info - juhul kui seda on, mida eelnevad punktid ei käsitlenud.